

עדכונים בחינוך

אגף א' חינוך ילדים ונוער בסיכון

The collateral damage to children's education during lockdown

Written by Per Engzell, Arun Frey, Mark Verhagen

קישור למאמר: <https://voxeu.org/article/collateral-damage-children-s-education-during-lockdown>

על פי נתוני האו"ם כ-95% מהתלמידים בעולם נפגעו ממגפת הקורונה, נכון להיום מאד קשה למדוד ולבדוק את היקף, ממד ועומק הפגיעה. בהולנד מערכת החינוך הינה סדורה וקיימים בה מבחנים קבועים המועברים מספר פעמים בשנה, לכן נערך שם מחקר אשר בדק את היקף חומר הלימוד ביסודי שלא נלמד בשל סגר של 8 שבועות. נאספו תוצאות מבחנים של תלמידי היסודי לפני הסגר ולאחריו והשווה לתוצאות של שנים קודמות. נמצא כי התלמידים אינם למדו חומר חדש במהלך הסגר וזה השפיע על תוצאות המבחנים. יש לציין כי הולנד היא מדינה עם פס רחב (אינטרנט) גדול שאיפשר לרוב התלמידים ללמוד מרחוק, הסגר היה בה קצר וכך גם התקופה שבתי הספר היו סגורים, ועם זאת רואים פגיעה גדולה בלמידה של הילדים ביסודי: אובדן של 20% מהחומר השנתי. מסקנה משמעותית נוספת היא שתלמידים להורים עם השכלה גבוה רכשו יותר ידע ב-55% בתקופת הסגר מאשר תלמידים להורים ללא השכלה גבוהה.

ניתן ללמוד ממחקר זה שגם כאשר ישנם אמצעי קצה לרוב האוכלוסייה ותקופת הסגר קצרה, עדיין ישנה פגיעה ביכולת ללמד חומר חדש באופן מקוון והפערים החברתיים גדלים.

עובדי אגף יקרים,

אחד הדברים שבולטים לנו בתקופת המשבר, היא שיש הצפה של ידע חדש, לכן אנו מנסים לעשות קצת סדר ולהנגיש חומרים שנראים לנו רלוונטים אליכם. מקווה שאכן החומרים מעניינים ומעשירים ואף מסייעים לכם בעבודתכם.

שנה אזרחית טובה ובריאה.

שלכם,
חיים מויאל

נוכחות של מורים בזמן קורונה

by Holly Kurtz

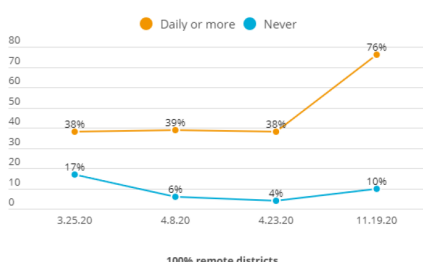
קישור למחקר: <https://www.edweek.org/leadership/schools-grapple-with-substitute-teacher-shortages-medical-leave-requests-survey-finds/2020/11>

מחקר שנעשה בארה"ב ביקש לבדוק האם ישנה פגיעה בנוכחות של מורים בעבודה בעקבות משבר הקורונה. המחקר נעשה בזמן בו חלק מבתי הספר חזרו ללמוד בבית הספר, חלקם אימצו את המודל ההיברידי וחלק עדיין למדו רק מרחוק. המחקר מצא כי בבתי ספר שלמדו מרחוק כמעט ולא היו שינויים בהיעדרויות של מורים, אך ביתר בתי הספר נמצאה עליה דרמטית של מעל 10% בהיעדרויות של מורים.

בנוסף, המחקר בדק גם את נושא הפרישה של מורים מהמערכת מאז פרוץ המשבר. נמצא כי במחוזות בהם ישנה למידה היברידית ישנה עליה בכמות המורים אשר פרשו מהמערכת (כמעט פי 2 יותר משאר המחוזות). במחוזות אשר מאופיינים בשיעור אבטלה גבוה פחות מורים עזבו את המערכת. מנהלי בתי הספר דיווחו כי קשה מאד למצוא מורים מחליפים בתקופה זו ואף איכות המורים המחליפים המוצעים ירדה. עם זאת, ישנו ממצא אופטימי אחד: המורים בעידן זה הסתגלו למצב החדש ולמדו כיצד לשמור על קשר עם תלמידיהם באופן יומי באמצעים דיגיטליים. ניתן לראות זאת בגרף הבא:

Frequency with which teachers interacted with the majority of their students

מחקר זה מראה
ממצאים אך אינו
מסביר אותם. בהחלט
עולות שאלות רבות
בעקבותיו: מדוע יותר
מורים פורשים
בעקבות המודל
ההיברידי? האם הוא
מביא לשחיקה? מדוע
מורים נוטים להיעדר
יותר מבית הספר
בימים אלו? כיצד ניתן
לשנות מצב זה?

Supporting parents and carers at home What schools can do to help

מערכות חינוך בעולם מכירות בחשיבות הגדולה במעורבות הורית בתהליכי הלמידה. קיימת ספרות ענפה המצביעה על כך שמעורבות של הורים בתהליכי הלמידה תורמת לשיפור הישגי ילדיהם. עם זאת, קיימת מחלוקת באשר לשיטות האפקטיביות ביותר של מעורבות הורית, בייחוד בקרב משפחות מרקע סוציו-אקונומי נמוך.

משבר הקורונה מנכיח ביתר את החשיבות של מעורבות ההורים בתהליכי למידה ואת הצורך בטיוב ההכוונה הניתנת להורים על ידי צוותי ההוראה במיוחד בהקשר של תלמידים אשר עלולים לצבור פערים כתוצאה מהלמידה המקוונת. בתי הספר מאמצים כעת מדיניות המשלבת שיטות ישנות ואלה שמואתמות למציאות החדשה, במטרה לערב את ההורים בלמידה הביתית.

מסמך זה מציג שיטות אפקטיביות מבוססות מחקר לחיזוק המעורבות של ההורים בתהליך הלמידה:

1. יצירה של מגוון גישות גמישות לקידום מעורבות של הורים בתהליך הלמידה בהתאם למאפיינים שונים של האוכלוסייה: רקע סוציו-אקונומי, סיטואציות משפחתיות שונות, כמו שימוש בסוגי תקשורת מגוונים כדי להבטיח שהמידע יהיה נגיש לכל ההורים, לדוגמה העברת אינפורמציה בטלפונים הניידים בהשוואה למייל עשויה למנוע מצבים בהם חלק מההורים אינם חשופים לכל האינפורמציה.
 2. בדומה לסביבה הפיזית, הסביבה שבה מתקיימים השיעורים המקוונים עשויה להשפיע על מעורבות ההורים. כך, שסביבה מזמינה וחיובית צפויה להגביר את הנכונות שלהם להיות מעורבים. ככל שהסביבה תהיה פשוטה ופחות מורכבת לעין, כך יהיה קל יותר להורים להיות חלק מהנעשה.
 3. יש להשתמש בתקשורת הניתנת להבנה בקלות ולא דורשת קריאה מרובה.
- ישנם מבוגרים רבים בעלי מיומנויות אורייניות נמוכות, בין אם כתוצאה מרקע השכלתי נמוך ובין כתוצאה מרקע של הגירה, ועשויים להקשות בקריאה של טקסטים. רבים מההורים המתקשים לא ירצו לבקש עזרה, לכן חשוב שההודעות מבית הספר יהיו נגישות לכלל אוכלוסיית ההורים ולא ירתיעו את חלק מההורים מלהיות מעורבים במה שקורה לילדיהם בבית הספר.

לטבלת עקרונות עבור צוותים חינוכיים לעבודה משותפת עם הורים בתקופת הלמידה המקוונת:

https://drive.google.com/file/d/1NTKAmc5Jyejh0G_XXt9YweYc7Rq8gj3V/view
לקריאת המאמר המלא:
https://educationendowmentfoundation.org.uk/public/files/Publications/Covid-19_Resources/Resources_for_schools/Supporting_parents_and_carers_at_home_-_What_schools_can_do_to_help.pdf

SEARCHING FOR STARS: WORK EXPERIENCE AS A JOB MARKET SIGNAL FOR WORKERS WITHOUT BACHELOR'S DEGREES

Written by Peter Q. Blair, Tomas G.Castagnino, Erica L. Groshen, Papia Debroy, Byron Auguste, Shad Ahmed, Fernando Garcia Diaz, Cristian Bonavida

קישור לד"ח המלא:

https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26844/w26844.pdf

מחקר שאינו קשור למשבר הקורונה אך בהחלט קשור לתחום העיסוק שלנו באגף.

מטרת המאמר היא לאפיין את כישורי העובדים ללא תואר ראשון אשר הכישורים המגיעים מניסיון העבודה הביא לכך שהם הצליחו להגיע לשכר עבודה גבוה. הבסיס האיתן הראשון לדיון בסוגיה היה מסמך שפרסם המשרד הלאומי למחקר כלכלי בארה"ב אשר מצא חפיפה משמעותית בין המיומנויות הנדרשות בעבודות ששכרם נמוך לבין אלו הנדרשות בעבודות בשכר גבוה בהרבה. הם מצאו כי ישנם תעשיות אשר דורשות מהעובדים מיומנויות עבודה זהות אך השכר הניתן הוא שונה. החוקרים ערכו מיפוי של הכישורים של האנשים ללא תואר, וניסו לעשות להם נתיב תעסוקתי וגילו כי מתוך 68 מיליון עובדים ללא תואר, 30 מיליון מהם יכולים לעבוד במקצוע ברמת הכנסה ממוצעת ולא בהכרח עם רמת הכנסה נמוכה מאד. בפועל ישנם משרות בשוק עם רמת השתכרות גבוה יותר גם לאלו שאינם בעלי תואר ראשון.

מכך ניתן ללמוד כי גם לאנשים ללא תואר יש פוטנציאל לעלות בשכר אך הבעיה היא שהם אינם מכירים מגוון של תעשיות וזהו מכשול משמעותי עבור אנשים אלו, ואילו עובדים בעלי תואר ראשון מכירים יותר תעשיות ולכן מצליחים לנוע ביניהם. בנוסף, כישורים ומיומנויות של עובדים באמצעות ניסיון עבודה אלו כישורים שלמעסיקים קשה למדוד ולהעריך אותם. במאמר ניתן לראות כי עם השנים הפערים בשכר בין אלו עם תואר ראשון לאלו בלי תואר ראשון הלכו וגדלו, דבר שהגדיל את אי השוויון בארה"ב.

עם זאת, הכותבים טוענים כי הביקוש לעובדים עם ניסיון תעסוקתי הולך וגדל. במאמר מוצעת שיטה באמצעותה יוכלו במקומות העבודה למפות מיומנויות למשרות ובכך להתאים עובדים טוב יותר. לטענתם, שיטה זו יכולה לאפשר לאנשים ללא תואר ראשון להתקדם לשכר גבוה יותר.

איך להיראות טוב בזום?

שאפשר גם דרך המסך:

למידה דיגיטלית מעניינת אתכם?

מעניין אתכם? בנסו:

החיים בכפפים

file:///C:/Users/%D7%99%D7%A8%D7%93%D7%9F%
20%D7%9E%D7%95%D7%A1%D7%A8%D7%99/Desktop
/%D7%94%D7%97%D7%99%D7%99%D7%9D%20%D7%91
%D7%96%D7%95%D7%9D.pdf

- הקורונה הנכיתה לנו את העובדה כי ההוראה השתנתה, מורים הם לא בהכרח אוטוריטה לידע אלא הם צריכים להיות מנטורים, להנחות ולנהל ידע.
- הקורונה הראתה לנו מהי למידה אנושית, תלמידים לא יכולים להיות יותר רובוטים, הם לא יכולים לדעת רק לשנן חומר אלא הם צריכים לפתח מיומנויות למידה עצמאיות, אחרת הם יישארו מאחור.
- איך עושים את כל השינויים האלה? בתי הספר צריכים לייצר סביבה חדשנית ללמידה. המערכת כולה צריכה להיות גמישה יותר ולהתחיל לחשוב אחרת על האדם, הסביבה והטכנולוגיה.
- הלמידה צריכה להיות מותאמת וגמישה, ישנם שיעורים שיכולים להתקיים בכיתה של 100 תלמידים וישנם שיעורים שצריכים להתקיים באופן פרטני. ההוראה צריכה להיות מותאמת לכל תלמיד (פרסונליזציה).
- מדינות שהתמודדות טוב עם המשבר אלו מדינות שתופסות את בית הספר לא רק כמוסד שמעביר ידע, אלא כמוסד קהילתי, מייצר תמיכה ואחדות. כאשר בית ספר מבין שהוא אחראי גם על ה-well being של התלמיד ועל החיים שלו ולא רק על השכלה הוא מצליח להתמודד טוב יותר עם המגיפה.
- אחת האמירות המשמעותיות שנאמרו היא שזה לא משנה כיצד משרד החינוך פועל או עובד מכיוון שמשרד ממשלתי יכול לקבל החלטות גורפות אבל לא יכול להתאימן לשטח. לכן, מנהלי בתי ספר צריכים לקבל יותר עצמאות, הם צריכים ללמוד לנהל סיכונים, ולקחת אחריות- **כל האנשים במערכת צריכים לקחת אחריות: ממנכ"ל משרד החינוך ועד למורים.**
- מדינות שמתמודדות טוב עם הגל השני אלו מדינות שאפשרו לבתי הספר יותר עצמאות, בתי הספר למדו איך לפעול עם שמירת מרחק ולפי נהלי הקורונה.
- העתיד תמיד יפתיע אותנו! אנחנו למדים שאי אפשר לתכנן הכל. לכן, ניתן ללמוד מהמגיפה שבית ספר צריך להיות סביבה ללמידה כי כל יום אנחנו קמים לעולם חדש. מורים צריכים לדעת ללמד איך ללמוד וחשוב לייצר סביבת למידה גם למורים!

TjnR4IaimlAM8cfbSwSSvFRAEEk93bSUYGVQJhyhchwFmsTtXv
d.SWNP5ZPkSpsJ15xJ?startTime=1607521247000

שנה אזורית טובה

החומרים באדיבות ובשיתוף המדען הראשי - משרד החינוך

**עריכה וכתביבה: ירדן מוסרי
אורית מנור מולדון**